

Čtvrtek, 10. září 2015

P8_TA(2015)0318

Úloha EU v mírovém procesu na Blízkém východě

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 10. září 2015 o úloze EU v mírovém procesu na Blízkém východě (2015/2685(RSP))

(2017/C 316/24)

Evropský parlament,

- s ohledem na svá předchozí usnesení o mírovém procesu na Blízkém východě,
 - s ohledem na závěry Rady o mírovém procesu na Blízkém východě ze dne 20. července 2015,
 - s ohledem na nedávná prohlášení učiněná místopředsedkyní, vysokou představitelkou Federicou Mogheriniovou a jejím mluvčím o Izraeli, okupovaném palestinském území, mírovém procesu na Blízkém východě a podpoře agentury UNRWA ze strany EU,
 - s ohledem na Evropsko-středomořskou dohodu zakládající přidružení mezi Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na jedné straně a Státem Izrael na straně druhé,
 - s ohledem na Evropsko-středomořskou prozatímní dohodu o přidružení týkající se obchodu a spolupráce mezi Evropským společenstvím na jedné straně a Organizací pro osvobození Palestiny ve prospěch palestinské samosprávy na Západním břehu Jordánu a v Pásmu Gazy na straně druhé,
 - s ohledem na příslušné rezoluce Valného shromáždění OSN a Rady bezpečnosti OSN,
 - s ohledem na čtvrtou Ženevskou úmluvu o ochraně civilních osob za války z roku 1949,
 - s ohledem na obecné zásady EU na podporu dodržování mezinárodního humanitárního práva,
 - s ohledem na čl. 123 odst. 2 a 4 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že dosažení míru na Blízkém východě je i nadále klíčovou prioritou mezinárodního společenství a nezbytným předpokladem pro stabilitu a bezpečnost v regionu; vzhledem k tomu, že v Radě bezpečnosti OSN se usiluje o obnovení mírového procesu;
- B. vzhledem k tomu, že na izraelsko-palestinský konflikt by se mělo nahlížet v širším kontextu izraelsko-arabského konfliktu; vzhledem k tomu, že se EU domnívá, že mír na Blízkém východě vyžaduje řešení pro celý region; vzhledem k tomu, že válečný konflikt v Sýrii, vzestup organizace Dáiš, silící radikalizace a šíření terorismu na Blízkém východě představují pro Izrael a celý region vážné bezpečnostní hrozby, dále zhoršují utrpení Palestinců, avšak zároveň také formují společné zájmy arabských států a Izraele, a to v době, kdy dohoda o jaderné otázce s Íránem, na které se EU významným způsobem podílela, nabízí výjimečnou příležitost pro mírový proces, které by se mělo využít,
- C. vzhledem k tomu, že EU opakovaně potvrdila svou podporu řešení založenému na existenci dvou států, vycházejícímu z hranice v roce 1967, kdy hlavním městem obou států bude Jeruzalém, a v rámci kterého budou bok po boku v míru a bezpečí existovat bezpečný Stát Izrael a nezávislý, demokratický, celistvý a životaschopný Stát Palestina, a vyzývala k pokračování přímých mírových jednání mezi Izraelem a palestinskou samosprávou;
- D. vzhledem k tomu, že EU je největším obchodním partnerem Izraele a největším poskytovatelem pomoci určené pro Palestinu; vzhledem k tomu, že místopředsedkyně, vysoká představitelka Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku Federica Mogheriniová při několika příležitostech vyjádřila své odhodlání obnovit a posílit úlohu EU v mírovém

Čtvrtek, 10. září 2015

procesu na Blízkém východě; vzhledem k tomu, že Fernando Gentilini byl v dubnu 2015 jmenován novým zvláštním zástupcem EU pro mírový proces na Blízkém východě; vzhledem k tomu, že EU navzdory svým ambicím a odhodlání plnit v této oblasti významnou úlohu stále nemá komplexní a soudržnou vizi, pokud jde o její zapojení do mírového procesu na Blízkém východě, které by mělo zohledňovat rychle se měnící situaci v regionu;

1. je hluboce znepokojen skutečností, že mírový proces na Blízkém východě neustále setrvává na mrtvém bodě, a žádá, aby bylo co nejdříve opětovně vyvíjeno důvěryhodné mírové úsilí; vyzývá izraelskou i palestinskou stranu, aby se zdržely kroků, které by mohly vyvolat další eskalaci násilí, včetně nenávistných verbálních projevů a podněcování ve veřejném prostoru a jednostranných opatření, která by mohla předjímat výsledek jednání a ohrozit životaschopnost řešení založeného na existenci dvou států; zdůrazňuje, že trvalého řešení konfliktu lze dosáhnout pouze v kontextu daného regionu, se zapojením všech příslušných regionálních zainteresovaných stran a s podporou mezinárodního společenství;
2. znovu vyjadřuje svou jednoznačnou podporu řešení založenému na existenci dvou států, které vychází z hranic z roku 1967, zahrnuje stranami sjednané výměny území a počítá s Jeruzalémem jako hlavním městem obou států a v rámci kterého budou bok po boku v míru a bezpečí a za vzájemného uznávání existovat bezpečný Stát Izrael a nezávislý, demokratický, celistvý a životaschopný palestinský stát, a to na základě práva na sebeurčení a plného dodržování mezinárodního práva; zdůrazňuje, že nenásilné prostředky a dodržování lidských práv a humanitárního práva jsou jedinou cestou, jak dosáhnout spravedlivého a trvalého míru mezi Izraelci a Palestinci;
3. zdůrazňuje, že zachování životaschopnosti řešení založeného na existenci dvou států přijetím konkrétních opatření a zajištěním plného dodržování práv civilního obyvatelstva na obou stranách musí představovat pro EU a mezinárodní společenství nejvyšší prioritu; s nadějí očekává zahájení strukturovaného dialogu mezi EU a Izraelem ohledně situace na Západním břehu a zachování řešení v podobě dvou států, v rámci něhož by se mělo hovořit i o otázce osad;
4. vítá pozitivní úlohu a nezbytnou podporu, kterou chce EU poskytnout, aby pomohla vyřešit izraelsko-palestinský konflikt a širší izraelsko-arabský konflikt mírovými a konstruktivními prostředky, které slouží zájmům EU v oblasti bezpečnosti, stability a prosperity na Blízkém východě; vyzývá však k přijetí zcela nového přístupu EU, který bude skutečně v zájmu míru a bezpečnosti jak palestinského, tak izraelského obyvatelstva; vítá osobní angažovanost místopředsdkyně, vysoké představitelky i jmenování nového zvláštního zástupce EU pro mírový proces na Blízkém východě a podporuje jejich úsilí v této oblasti;
5. vítá odhodlání EU aktivně se zasazovat o obnovení vícestranného přístupu k mírovému procesu ve spolupráci se všemi příslušnými zúčastněnými stranami a aktivně podporovat obě strany v jejich úsilí o obnovení důvěry a vytvoření atmosféry vzájemnosti nezbytné pro zahájení smysluplných jednání v co nejbližším časovém horizontu; poznamenává, že jednou z možností, jak přispět k tomuto cíli, je zřízení mezinárodní podpůrné skupiny; zdůrazňuje, že EU je připravena spolupracovat s regionálními partnery na základě arabské mírové iniciativy;
6. naléhavě vyzývá místopředsdkyni, vysokou představitelku a zvláštního zástupce EU, aby lépe využívali politických vztahů a institucionální odbornosti EU a jejich členských států, jež jsou založeny na zeměpisné blízkosti, historických vazbách a intenzivní hospodářské výměně Evropy s blízkovýchodním regionem, s cílem zaujmout skutečnou politickou úlohu v mírovém procesu mezi Izraelci a Palestinci a v širším kontextu mezi arabskými státy a Izraelem; připomíná členským státům jejich povinnost aktivně přispívat k utváření jednotného evropského postoje k mírovému procesu na Blízkém východě a zdržet se jednostranných iniciativ oslabujících kroky na úrovni EU;
7. podporuje úsilí Rady bezpečnosti OSN o obnovení mírových rozhovorů mezi Izraelci a Palestinci; naléhavě však žádá EU, aby plnila své povinnosti vlivného aktéra a zahájila ambiciózní a komplexní mírovou iniciativu pro tento region; domnívá se, že EU by měla hrát klíčovou úlohu při novém vymezování struktury Kvarteta pro Blízký východ a jeho cílů, které by měly být znovu zaměřeny na nalezení politického řešení konfliktu;

Čtvrtek, 10. září 2015

8. odsuzuje pokračující rozšiřování izraelských osad, které porušuje mezinárodní humanitární právo, živí v Palestincích zášť a ničí představu o schůdnosti řešení spočívajícího v existenci dvou států a hatí naději na jeho uskutečnění, a vyzývá izraelské úřady, aby neprodleně zastavily a zásadně změnily svou politiku osidlování;
9. vítá závazek EU – v duchu diferenciacce mezi Izraelem a jeho aktivitami na okupovaném palestinském území – zajistit, aby všechny dohody mezi EU a Izraelem jednoznačně a explicitně uváděly, že je nelze uplatňovat na územích okupovaných Izraelem v roce 1967, jak bylo opětovně uvedeno v závěrech zasedání Rady pro zahraniční věci ze dne 20. července 2015; bere na vědomí pokyny Komise ze dne 19. července 2013 týkající se způsobilosti izraelských subjektů a jejich činností na územích okupovaných Izraelem od června roku 1967, pokud jde o granty, ceny a finanční nástroje financované EU počínaje rokem 2014, a dopis, jež dne 13. dubna 2015 zaslalo místopředsedkyni, vysoké představitelce 16 ministrů zahraničních věcí členských států EU, kteří ji žádají, aby v rámci Komise převzala vedoucí úlohu a zasadila se tak o dokončení přípravy obecných pokynů ohledně označování produktů z izraelských osad v rámci celé EU;
10. zdůrazňuje odpovědnost příslušných orgánů EU při pokračování v zajištění toho, aby žádné finanční prostředky EU nemohly být přímo či nepřímo převedeny na teroristické organizace nebo činnosti;
11. zdůrazňuje, že nedávné raketové útoky militantních skupin na izraelské území jsou nepřijatelné, a znovu upozorňuje na nebezpečí eskalace; zdůrazňuje, že je naléhavě nutné, aby EU spolupracovala s Izraelem, palestinskou samosprávou, Egyptem a Jordánskem na tom, aby předešla opětovnému vyzbrojení teroristických skupin v Pásmu Gazy a na Západním břehu Jordánu a jejich činnosti spočívající v pašování zbraní, vyrábění raket a budování tunelů; opětovně zdůrazňuje, že je naléhavě třeba, aby všechny teroristické skupiny v Gaze složily zbraně v souladu se závěry zasedání Rady pro zahraniční věci z července 2014;
12. vyjadřuje své hluboké znepokojení nad rostoucím násilím osadníků na Západním břehu; vítá skutečnost, že izraelské vedení všeobecně odsoudilo nedávný zhářský útok namířený proti rodině Davabšáh ve vesnici Duma, avšak připomíná Izraeli, že nese plnou odpovědnost za ochranu palestinského lidu a za postavení všech pachatelů násilí z řad osadníků před soud;
13. vítá práci mise v oblasti policie a podpory právního státu (EUPOL COPPS), která byla vykonána v rámci společné bezpečnostní a obranné politiky na okupovaném palestinském území a spočívala v napomáhání palestinské samosprávě při budování institucí budoucího Státu Palestina v oblastech policejní práce a trestního soudnictví; vyzývá k opětovné aktivaci mise SBOP pro pomoc na hranicích (EUBAM Rafah), a to s ambicióznějším mandátem, odpovídajícími prostředky a personálem, aby mohla sehrát konkrétní úlohu při kontrole hranic Pásmu Gazy s Egyptem a Izraelem;
14. žádá Evropskou službu pro vnější činnost (ESVČ) a Komisi, aby svá zjištění o zničení a poškození budov a projektů financovaných EU na okupovaných palestinských územích předložily Parlamentu;
15. vyzývá Komisi a ESVČ, aby poskytly finanční prostředky a ochranu nevládním organizacím v této oblasti, jejichž politické cíle jsou v souladu s obecnými cíli mírového procesu na Blízkém východě, a naléhavě žádá orgány EU, aby v této věci spolupracovaly s jejich příslušnými protějšky;
16. znovu vyzývá k ukončení blokády Pásmu Gazy a k bezodkladné rekonstrukci a obnově této oblasti po válce v létě 2014, která musí být prioritou v humanitární pomoci EU a mezinárodního společenství; vyjadřuje v této souvislosti uznání hrdinskému působení agentury UNRWA; naléhavě vyzývá dárce, aby dostali co nejdříve svým finančním závazkům učiněným na zasedání káhirské Mezinárodní konference o Palestině („Obnova Gazy“) ze dne 12. října 2014;
17. vítá kroky, které nedávno učinil Izrael s cílem uvolnit omezení platná v Gaze, lituje však dlouhodobých restrikcí ze strany Izraele, pokud jde o dovážení stavebního materiálu do Gazy; zdůrazňuje, že je důležité podniknout další pozitivní opatření – a zároveň řešit oprávněné obavy Izraele týkající se jeho bezpečnosti –, jež umožní neomezené dodávky humanitární pomoci, obnovu a hospodářské oživení; naléhavě vyzývá členské státy, aby splnily svůj slib podpořit třístranný mechanismus pro monitorování a kontrolu příslušného materiálu pro rekonstrukci;

Čtvrtek, 10. září 2015

18. naléhavě vyzývá místopředsedkyni Komise, vysokou představitelku Unie, aby usilovala o plné provádění doporučení obsažených ve zprávě nezávislé vyšetřovací komise OSN zabývající se konfliktem v Gaze v roce 2014, včetně doporučení aktivně podporovat činnost Mezinárodního trestního soudu; vítá jednomyslné hlasování členských států EU, jež jsou členy Rady OSN pro lidská práva, ve prospěch její rezoluce ze dne 3. července 2015 nazvané „Zajištění odpovědnosti a spravedlnosti v souvislosti se všemi případy porušování mezinárodního práva na okupovaném palestinském území včetně východního Jeruzaléma“;

19. zdůrazňuje, že významným prvkem pro dosažení řešení spočívajícího v existenci dvou států je vnitropalestinské usmíření, a vyjadřuje politování nad dlouhodobou nejednotou Palestinců; podporuje v tomto ohledu výzvu EU palestinským frakcím, aby za jednu z hlavních priorit považovaly usmíření a návrat palestinské samosprávy do Gazy; naléhavě vyzývá všechny palestinské síly, aby opět začaly neprodleně usilovat o smíření, zejména tím, že uspořádají prezidentské a legislativní volby, které měly proběhnout již dávno; zdůrazňuje, že palestinská samospráva musí v této souvislosti přijmout větší odpovědnost a musí se ujmout v Gaze svých vládních funkcí, a to i v oblasti bezpečnosti, civilní správy a prostřednictvím své přítomnosti na hraničních přechodech;

20. vyzývá všechny strany konfliktu, aby v plném rozsahu dodržovaly práva zadržených a vězňů, včetně osob držících hladovku;

21. vyjadřuje své hluboké znepokojení nad skutečností, že se agentura UNRWA potýká s vážným nedostatkem finančních prostředků; žádá EU, aby tuto agenturu více finančně podporovala, a naléhavě žádá všechny ostatní dárce, aby dostáli svým slibům, které agentuře dali, a agenturu UNRWA, aby i nadále zlepšovala své řízení; vyzývá však rovněž k tomu, aby se řešila podstata problému palestinských uprchlíků; vyjadřuje uznání agentuře UNRWA za její mimořádné úsilí, které umožnilo, aby byl školní rok 2015/2016 otevřen i pro žáky z rodin palestinských uprchlíků, a k tomuto výsledku této agentuře blahopřeje;

22. pověřuje svého předsedu, aby toto usnesení předal Radě, Komisi, místopředsedkyni Komise, vysoké představitelce Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, zvláštnímu zástupci EU pro mírový proces na Blízkém východě, parlamentům a vládám členských států, generálnímu tajemníkovi OSN, Knesetu, prezidentovi a vládě Izraele, Palestinské legislativní radě a palestinské samosprávě, generálnímu tajemníkovi Ligy arabských států, příslušným parlamentům a vládám Egypta, Jordánska a Libanonu a generálnímu komisaři Agentury OSN pro pomoc a podporu palestinským uprchlíkům.
